

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 14. De peccato simoniæ specialiter, prout committitur in re causaliter
spirituali,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

dam commodè vnā personam talis status. De quo Suarez num. 14.

194. Dubium autem hic oritur. An cum expletur est numerus personarum religiosarum, quæ ali possunt ex annuis redditibus monasterij, possit aliqua sufficienter ditata, cum sua dote supra illum numerum admitti. Ratio dubitandi est: quod in cap. vnico §. primo De statu regularium in sexto, & in Concilio Trident. sess. 25. cap. 3. De regularibus, prohibeatur ne ad monasteria plures moniales admittantur, quam possint ex redditibus eorum sustentari. In contrarium vero est communis consuetudo, optima legum interpres: quam D. Thom. loco citato approbavit. Vnde memorati canones intelligendi sunt prohibere, ne quando plures feminas monasterium alere non potest, quam in eo iam sint, non admittantur aliæ sine dote, expensis monasterij alendæ: ita Nauar. (cui Suarez consentit in seq. num. 17.) in tract. de redditibus Eccles. quest. prima monitione 62. vbi plenius ea de re agit.

195. Dubium aliud hic occurrit: quid dicendum sit, si quis seruiat Religiosis, ob promissionem sibi factam de eo admittendo post aliquod tempus. Ad quod Rosella verbo Simonia 5. num. 2. respondet simoniam esse. Syluester vero in cit. quest. 15. dicto 5. id negat. Distinctione autem vtendum est. Nam si loco stipendij promittatur, vel concedatur ingressus, aperte simonia est: si vero gratis inferuiat, vt probetur, vel vt seruicius alliciat Religiosos ad se facilius vel citius admittendum, non est simonia: quia tale seruitium non habet rationem pretij, sed potius liberalis donationis. Quia ratione censeri quoque potest non esse simoniam, si religio soluat debita alicuius, vt eam ingrediatur; vel si obstringat se parentes ipsius alere; vel aliud offerat, ea tantum intentione vt alliciat animus ipsius ad amplectendam religionem: quod non esse illicitum habetur ex D. Thom. 2. 2. quest. 100. art. 3. ad 4.

An autem simonia committatur si quis aliquid det alicui, vt ei sua intercessione ingressum in aliquam religionem impetret, intelligitur satis per explicationem dubij quod in fine seq. cap. proponetur: cum par sit ratio intercessionis factæ pro obtinendo ingressu religionis, & factæ pro ordine, aut beneficio Ecclesiastico obtinendo.

196. Monet dubitationem Syluest. in ead. quest. 15. dicto 7. An sit simonia, quod quis in ingressu alicuius sodalitatæ, ex statuto promittit se quotannis aliquid daturum. Recteque respondet non esse: quia talis sodalitas non est Religio, sed tantum plurium congregatio ad benefaciendum: in qua laudabile est aliquid imponi pro elemosynis, vel expensis cereorum, & aliarum rerum quæ faciendæ sunt, cum sodales conueniunt ad tractandum de salute animæ suæ. Ita ille.

CAPVT XIV.

De peccato simonia, specialiter prout committitur in re casualiter spirituali.

SUMMARIUM.

- 197 Quando simonia committatur acceptione pecunie pro Sacramento aut sacramentalibus.
- 198 Simonia in ordine quo ad ordinantem.
- 199 Eadem quo ad ordinatum.
- 200 Item quo ad ministros ordinantis.
- 201 Quando simoniacum sit vel non sit id, quod post collationem ordinis datur.
- 202 Quando simoniacum sit dare Episcopo pecuniam, ne alium ordinet.
- 203 Quando dare ianitori pro accessu ad ordinationem.
- 204 Quando dare intercessori ad impetrandam ordinationem.

197. **I**N numero rerum casualiter spiritualium ponuntur Sacramenta & Sacramentalia: quæ sunt benedictiones quadam, vel consecrationes factæ ab Ecclesia. Pro quibus ratione sui, certum est nihil pecunie estimabile accipi posse, sine labe simoniae. Dico (ratione sui) eo quod ratione laudabilis consuetudinis in sustentationem ministri a quo

conferuntur, aliquid tanquam elemosyna, aut oblatio accipi potest, iuxta tradita in præced. num. 134. & seq. Nec refert, quod in matrimonio detur dos: non enim datur pro matrimonio vt Sacramentum est, sed vt est contractus quidam ciuilibus, quo vit obligat se ad vxorem alendam, & onera matrimonij sustinenda. De singulis in particulari (de quib. Sylu. in verbo Simonia quest. 8. & plenius præfertim pro speculatione, Suarez in cap. 10. & 11. eiusdem lib. 4.) sufficit pro praxi nonnulla circa Sacramentum Ordinis annotasse, quoad personas, quæ concurrunt ad illius collationem: suntque ordinator Ordinandus, & ordinatoris minister: nimirum examinatus promouendorum ad ordines, & notarius qui scribit promouendos vel eos vocat, qui; scribit literas relictionales Ordinis accepti, quem ad loco citato, dicto quinto Syluest. habet.

Quoad ordinatorem igitur notandum est, Episcopum non posse abique labe simoniae aliquid temporale recipere pro collatione Ordinis, ex cap. Quidquid, 1. quest. 1. & ex cap. 1. De simonia & ex Extraug. 1. communi, eodem tit. & ex Concil. Trident. sess. 21. cap. 1. in decreto de reformatione: ex quo habetur id procedere in collatione quorumcumque Ordinum, etiam tonsuræ Clericalis. Quamquam tamen post ipsam collationem Ordinis, liberaliter ac sponte, & non in compensationem oblatum, recipi potest: dummodo absit scandalum, ex cap. Sicut Episcopus, 1. quest. 2. & ex cap. Dilectus 2. §. finali De simonia.

Quoad ordinandum vero, notandum est simoniam committere rogando Beneficiarium, vt suum beneficium resignet in ipsius fauorem, quo ordinari possit ad beneficij titulum, intereaque facta conuentione, quod denuo in fauorem ipsius diplomæ beneficium resignabit. Item rogando patronum, vt præsentet ipsum ad beneficium, ad cuius titulum ordinari possit, facta similiter conuentione, quod illud denuo resignabit in fauorem eius quem volet is ipse patronus. Et quamuis vtraque hæc simonia conuentionalis, sit in beneficio: perinde tamen ac si commissa esset in ordine, ob eam incurritur suspensio in ordine per cap. Neminem, & cap. Sanctorum distinct. 70. & cap. Cum secundum, De præbendis: in quibus talis suspensio imponitur ei qui sacros ordines suscipit abique titulo beneficij, vel alterius quod pacifice possessum, ad victum sibi honeste sufficit. Quam penam Concilium Trident. innotat in sess. 21. cap. 2. De reform. ea de re amplum statutum tradens. Titulus autem fictus, qualis est in duobus propofitis casibus, pro nullo habetur.

Simoniam quoque is committit qui ab Episcopo ordinatur sine titulo facta conuentione de non petendo ab ipso aliquid in propriam sustentationem. Cum enim iure communi Episcopus Clericum pauperem ordinans sine titulo, teneatur ei providere de honesta sustentatione per citatum cap. Cum secundum: sane simoniaca erit dicta conuentione, tanquam ea in qua onus pecunie estimabile relaxatur pro habenda re spirituali; indeque ordinator per triennium & ordinatus in perpetuum suspenditur suspensione Sedi Apostolicæ referuata, per cap. Si quis, De simonia. Vbi etiam idem statuitur de eo qui ad ordines præsentatus est ab aliquo, facta conuentione de non petendo ab eo aliquid pro sua sustentatione. Cum qua fallacia, coincidit illa nimis frequens, qua parentes pauperiores filio fictæ constituunt patrimonium sufficiens ad sustentationem, confecto publico instrumento; quod antequam eidem filio tradatur, aliud conficitur per quod tali constitutioni ille renuntiat: ita vt ordinetur ad titulum patrimonij fictum.

Adde etiam ordinandum simoniam committere, si præsentatori suo aliquid temporale ad hoc det vel promittat, vt ad ordines ab ipso præsentetur. De quo habetur textus in cap. Ex tua, De simonia.

Quoad ministrum denique ordinatoris, notandum est, non tantum Episcopum qui ordinem confert: sed etiam ministros qui quasi accessorij, illum in ea collatione adiungunt, prohiberi aliquid etiam sponte oblatum pro illa accipere, vt videtur in Concil. Trident. sess. 21. cap. 1. De reform. cui consonat cap. Sicut pro certo, De simonia.

monia. Aduerte vero obiter, ideo cenferi simoniam committi, si ad hoc detur vel promittatur aliquid examinatio- ri, vt aliquem approber; quod per examinationem, & approbationem, tanquam ministerium iurisdictionis Episcopalis delatum, facultas quædam, dispositioque acquiratur ad ordines recipiendos. Item constare quidem Notarium cui constitutum est salarium publicum pro officio exer- cendo, non posse quidquam exigere pro literis dimissio- riis, aut testimonialibus, nec pro sigillo, nec alia quacum- que de causa, pro accessorio ad collationem ordinis, ex cap. De simonia, & Concil. Trident. loco cit.

Queritur vero, vtrum idem Notarius possit aliquid accipere, quando nullum habet stipendium sibi consti- tutum ab Episcopo. Communior autem sententia est ex Angelo Simonia 3. num. 22. & Syluestro in citato dicto quinto, quod ille tunc possit aliquid exigere pro labore & expensis chartæ & ceræ, factis in literis dimissio- ris, vel testimonialibus. De quo concilium Trid. in cit. cap. 1. statuit pro singulis eiusmodi literis, decimam partem au- rei accipi posse, neque ex talibus Notarij commodis, quidquam directe vel indirecte ratione collationis ordi- num, posse pronuntiare Episcopo: non obstantibus quibus- cumque; taxis, consuetudinibus etiam immemorabilibus, aut quorumcumque; locorum statutis contrariis: quæ om- nia cessant ac interdiciuntur.

Cæterum post susceptos iam ordines vltro oblatum, & abique vlla antecedente pacitione donatum, recipi po- test sine simonia: ex glossa penult. ad cap. 1. De simonia & Sylu. in fine citate quæstionis 8. & Nauarr. in Enchir. cap. 23. num. 101. vers. 11. Pro quo facit cap. Sicut Episcopum, 1. quæst. 2. Sed meminisse oportet nunquam cenferi dona- tum liberaliter, non item in pretium, quod immediate dat- tur pro ordinatione: siue ante siue post eam detur: & siue Episcopus fuerit alioqui gratis collaturus ordinem, siue non: & siue accipiens sit ipse Episcopus collator, siue alius: & siue dans sit is qui ordinatur, siue alius ex Sylu. in verb. Simonia quæst. 6. Quæ tamen in re ignorantia probabi- lis, vt & in alius, excusat à peccato, & à pena illud sequen- te: adeo ut is non suspendatur ab ordine, pro cuius ordi- natione data est pecunia ipso in scio; vel ipso conscio qui- dem, sed contradicente: nisi postea certior reddatur de facto, ratificet illud. De quo Nauarr. in Enchir. cap. 23. num. 68. sub finem: pro eo que faciunt ante habita num. 178. Nonnulla dubia possunt hic adhuc moueri: quibus satisfacere oportet paucis.

Solutio aliquot dubiorum.

PRIMUM EST, An simonia committatur dando pec- uniam Episcopo ne ordinet aliquem. Ad quod ex Sylu. quidem in cit. quæst. 8. dicto, simpliciter respon- dendum est affirmatiue: argumento cap. Nemo, De simonia. Sed iuxta ea que Suarez in eod. memorato lib. 4. cap. 22. late disputat de omissione actuum spiritualium, an ea possit esse materia simoniæ; videtur distinctione veni- endum: ac dicendum si talis omisso sit nuda negatio li- beri vsus potestatis ordinandi: pro ea pretium accipere, non esse simoniam: quia illud pro quo accipitur, quodque sic venditur, est tantum libertas naturalis agendi vel non agendi: perinde ac si quis accipiat pretium vt non dicat Missam, quod est ei liberum. Sin autem omisso annexa sit vsui potestatis spiritualis; adeo ut tantum in hac habeat estimationem, efficaciamque moralem, simonia est pro ea pretium accipere, quia tota ratio dandi sumitur ex eadem spiritali potestate, ipsaque est propter quam princi- paliter datur. Cæterum huius posterioris modi, omisso esse deprehenditur ex effectis proportionatis potestati ordinandi quibus annexa est: quales effectus sunt: non admittere ordinandum ad examen consuetum, aut exami- natum non permittere inscribi in catalogo ordinan- dorum, aut inscripsum repudiare, offerentem se cum cæ- teris ordinandis.

ALTERVM DVBIVM EST. An simonia sit, dare aliquid temporale ianitori vt ordinandum introducat ad Episcopum pro literis dimissio- ris, vel ordine, vel alio spiritali petendo vel obtinendo. Ad quod respondetur,

cum Angelo in verbo Simonia 3. num. 25. non esse simo- niam, nisi ea intentione detur vt per intercessionem in- troducentis, res spiritalis obtineatur, aut introducens aliquid plus exigat ratione ordinis, alteriusve rei spirita- lis obtinendæ, quam alioqui exigeret pro obsequio, quod exhibet.

TERTIUM DVBIVM EST, An simoniam commit- tat qui dat alteri pecuniam, vt suis precibus interceden- do, procuret ei ordinem aut benef. ficium conferri. Ad quod Sotus lib. de iust. & iure quæst. 7. art. 3. sub in vltim, ab- solute quidem responderi non esse simoniam ex parte Præ- lati habentis intentionem gratis dandi, quamuis ad dan- dum inducatur precibus intercessoris recipientis pec- uniam. Sed cum Nauarr. in Enchir. cap. 23. num. 106. post plures alios, quorum ipse vid. meminit, videtur distinctione respon- dendum. Nempe si is pro quo interceditur, det pecuniam intercessori pro obtinendo ordine, vel beneficio, tunc simoniam committi: quia emere intercessionem qua or- do vel beneficium obtinetur, est emere ipsum ordinem vel beneficium. Quæ ratione concedimus Soto, paria esse, dare pecuniam intercessori & collatori. Si vero det pecu- niam intercessori; non quidem pro obtinendo ordine vel beneficio per intercessionem ipsius sed pro labore indu- stria & diligentia, qua tale negotium procurat, vel pro ex- pensis, vel pro damno quod illi emergit aut lucrum quod illi cessat tunc non esse simoniam quia sic non emi- tur intercessio pro ordine vel beneficio obtinendo; sed emitur vt res ibid. ait Nauarr. aliquid ante dictorum quod intercessor non tenetur gratis præstare. In hocque distin- guitur intercessor à collatore, quod collator pro suo et- iam labore in conferendo ordine, vel beneficio, non pos- sit licite pecuniam accipere: intercessor vero possit, dum- modo tamen non accipiat plus quam meretur eius labor & industria, iuxta dicenda in fine sequentis capituli.

CAPVT XV.

De peccato simoniæ prout committitur in re spiri- tuali effectiue.

SVM MARI VM.

- 205 Quæ comprehendantur nomine rei spiritalis effectiue.
- 206 Quatenus simonia committatur in iis que sunt potestatis or- dinis.
- 207 Quatenus officia minorum ordinum vendere simoniacum sit.
- 208 Quatenus sine simonia possit pro sepultura accipi pecunia.
- 209 Varietas actuum qui procedunt ex Ecclesiastica iurisdictione.
- 210 Simonia cum est pecuniam dare pro actu communicandi Ec- clesiasticam iurisdictionem.
- 211 Similiter pro actu exercendi eiusmodi iurisdictionem.
- 212 Quod procedit etiam si talis actus versetur in temporalibus ma- teria.
- 214 Non item si respectu illius temporale accipitur ex consuetu- dine laudabili: vt respectu visitationis qua fit à Prælato.
- 215 Aut in penam, vt cum di pensatio datur in gradibus consan- guinitatis: aut per modum compositionis, vt cum dispensa- tur in voto faciendi opus aliquod piuum.
- 215 Aut in sustentationem pro ut accipitur à concionatore.
- 217 Potest quis locare suas operas, ac stipendium accipere pro la- bore exercendi actus ab quorum officiorum Ecclesiastica- rum.
- 218 Quomodo accipiendum sit, quod in Romana curia quædam officia Ecclesiastica vendantur.
- 219 Quatenus liceat aut non liceat pecuniam dare pro interuentu apud Papam aut alium Prælatum, pro iustitia vel gratia ab eis obtinenda.
- 220 Quatenus liceat post obtentam, temporale dare iis quorum interuentu obienta est.

NOMINE rei spiritalis effectiue comprehen- duntur primo illa, quæ ex gratia Dei, & vir- tutibus supernaturalibus proficiuntur; vt om- nia opera meritoria, impetratoria, & satisfactoria: pro quibus vt talia sunt (cum procedant à diuina gratia, in ea-